

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Jana Čížka a soudců Mgr. Ing. Lenky Bursíkové a JUDr. Bc. Kryštofa Horna ve věci

žalobkyně: **DRAGOUN KH, s.r.o.**, IČO: 26158256
sídlem Karlov 197, Kutná Hora

zastoupena advokátem Mgr. Radkem Látem
sídlem Smilova 547, Pardubice

proti

žalovanému: **Generální ředitelství cel**,
sídlem Budějovická 7, Praha,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 10. 2019, č. j. 31226-5/2019-900000-314,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 10. 2019, č. j. 31226-5/2019-900000-314, se ruší a věc se mu vrací k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení částku 9 800 Kč ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobkyně Mgr. Radka Láta, advokáta.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Celní ředitelství Praha rozhodnutím ze dne 18. 11. 2009, č. j. 8592/2008-21, rozhodlo o propadnutí vybraných výrobků žalobkyně, které byly zajištěny rozhodnutím Celního úřadu Kolín, pobočka celního úřadu Kutná Hora ze dne 14. 12. 2004, č. j. 10014-04/04-1704-41, podle § 42 odst. 2 zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o spotřebních daních“), neboť žalobkyně k výzvě k prokázání, že zajištěné skladované vybrané výrobky byly zdaněny nebo byly nabyty oprávněně za cenu bez daně, žádný doklad nepředložila a prohlásila, že u sebe žádný

takový doklad nemá, a do doby rozhodnutí o propadnutí výrobků neprokázala, že vybrané výrobky zdanila. Žalovaný k odvolání žalobkyně toto rozhodnutí změnil tak, že vybrané výrobky, o jejichž propadnutí bylo rozhodnuto, podrobně identifikoval, další námitky proti rozhodnutí o propadnutí vybraných výrobků však neshledal důvodné (rozhodnutí ze dne 21. 9. 2010, č. j. 21150-2/2010-900000-302).

2. Žalobkyně proti rozhodnutí o propadnutí vybraných výrobků brojila žalobou, kterou Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 6. 6. 2014, č. j. 10 Af 58/2010 - 39, zamítl. Proti tomuto rozsudku městského soudu brojila žalobkyně kasační stížností, na jejímž základu Nejvyšší správní soud (dále jen „NSS“) zrušil jak rozsudek městského soudu, tak rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 9. 2010 a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (rozsudek ze dne 11. 3. 2015, č. j. 3 Afs 170/2014 – 35, č. 3263/2015 Sb. NSS).
3. NSS konstatoval, že v dané věci došlo k propadnutí vybraných výrobků až poté, co zaniklo právo vyměřit spotřební daň. Potvrdil, že řízení o propadnutí vybraných výrobků je sice nezávislé na daňovém vyměřovacím řízení. Účelem opatření v § 42 zákona o spotřebních daních je zcela zřejmě zabránit distribuci a spotřebě vybraných výrobků, u kterých jsou pochybnosti o jejich zdanění nebo oprávněném nabytí bez daně. Podle NSS pak je propadnutí výrobků po prekluzi v rozporu se zásadou subsidiarity. Zanikne-li právo vyměřit daň, a tedy zajištěné vybrané výrobky zdanit, propadnutím těchto výrobků již účelu § 42 zákona o spotřebních daních nelze dosáhnout, a porušení evidenční povinnosti již nemá žádný škodlivý následek, protože není ohrožen ani porušen zájem na zjištění právního režimu vybraných výrobků, neboť je již nelze zdanit.
4. V návaznosti na rozsudek NSS zrušil Celní úřad Středočeského kraje (dále jen „celní úřad“) rozhodnutím ze dne 27. 8. 2015, č. j. 124358-2/2015-610000-11.3, rozhodnutí o propadnutí vybraných výrobků ze dne 18. 11. 2009, čímž došlo k uvolnění zajištěných vybraných výrobků ve prospěch žalobkyně.
5. Celní úřad následně rozhodnutím ze dne 29. 3. 2019, č. j. 131985/2019-610000-11.3 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), rozhodl o propadnutí zboží (vybraných výrobků – lihu) popsanych ve výroku rozhodnutí celního úřadu ze dne 27. 8. 2015, č. j. 124358-2/2015-610000-11.3, ve prospěch státu.
6. Žalovaný v záhlaví popsáním rozhodnutím k odvolání žalobkyně změnil prvostupňové rozhodnutí tak, že se vlastníkem nově (přesněji) specifikované lihoviny, volné lihoviny, lihu a aromat s obsahem lihu stává stát.
7. Žalobkyně se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), podanou dne 19. 12. 2019 u Městského soudu v Praze a postoupenou usnesením ze dne 5. 2. 2020, č. j. 6 Af 56/2019 – 14, zdejšímu soudu, domáhá zrušení napadeného rozhodnutí a prvostupňového rozhodnutí.

Obsah žaloby

8. Žalobkyně nesouhlasí se závěrem žalovaného, že zajištěné výrobky uložené ve skladech žalovaného nelze bez dalšího fakticky naložit na nákladní automobily a převézt na žalobkyni určené (a žalovaným schválené) místo jejich uskladnění. Podle žalobkyně nemůže být případné zákonné omezení v dispozici s lihem v dané věci aplikováno. Celní úřad (ani NSS) nestanovily pro vyzvednutí zajištěných výrobků ze skladu žalovaného žádné závazné podmínky.

9. Žalovaným navrhovaný postup k odvozu zajištěných výrobků je podle žalobkyně v rozporu s právní úpravou. Zajištěný lih nebylo nutno opětovně uvést do režimu podmíněného osvobození od daně (prostřednictvím prodeje nebo umožnění jiné dispozice s lihem provozovateli daňového skladu, kterému celní úřad povolil přepracování zajištěného lihu v jeho daňovém skladu). Žalovaný nevzal v úvahu, že ohledně zajištěného lihu zaniklo právo státu vyměřit daň, a proto by tento lih neměl být zatížen daňovou povinností. Navrhovaným postupem je žalobkyně nucena prodat uvolněné zboží provozovateli daňového skladu, ačkoli o převod vlastnického práva k uvolněnému zboží (prodej pod cenou) nemá zájem.
10. Žalovaný si odporuje, pokud uvádí, že pro umístění zajištěných výrobků do daňového skladu není nutný převod vlastnického práva na provozovatele skladu, a současně na jiném místě napadeného rozhodnutí výslovně uvádí, že jediným řešením je pouze povolení opětovného uvedení zajištěného lihu do režimu podmíněného osvobození od daně tím, že by žalobkyně lih prodala nebo jinak převedla provozovateli daňového skladu. Žalobkyně opakovaně deklarovala připravenost splnit všechny zákonné povinnosti pro případ, že uvolněné zboží bude někdy v budoucnu uvedeno na trh (zejména jasně označit původ lihu, který bude splňovat hygienické a potravinářské normy, včetně značení zboží kontrolními páskami, sdělit místo, kde bude uvolněné zboží po převozu uskladněno, a případnou každou změnu místa uskladnění zboží).
11. Žalobkyně odmítá závěr žalovaného, že neposkytla požadovanou součinnost ve věci převzetí uvolněného zboží, a proto muselo být postupem podle § 84 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, ve znění zákona č. 111/2019 Sb. (dále jen „daňový řád“), rozhodnuto o propadnutí zboží ve prospěch státu. Žalobkyně měla eminentní zájem na převzetí zboží, neměla však ze strany žalovaného žádnou záruku, že nebude ihned po naložení na nákladní automobil opět zajištěno. Odvezení uvolněného zboží ze skladů v souladu s rozhodnutím celního úřadu ze dne 27. 8. 2015 není neoprávněným nakládáním s neoznačeným lihem (uvádění zboží na trh), ale výkonem vlastnického práva k uvolněnému zboží.

Vyjádření žalovaného

12. Žalovaný ve vyjádření k žalobě navrhl, aby soud žalobu zamítl. Odkázal na obsah napadeného rozhodnutí, neboť žalobkyně uplatnila stejné námitky jako v odvolání.
13. V řízení bylo prokázáno splnění zákonem stanovených podmínek pro propadnutí lihovin specifikovaných ve výroku napadeného rozhodnutí. Žalobkyně přes opakované výzvy nezajistila vyzvednutí lihovin ze skladů Správy státních hmotných rezerv (dále jen „SSHR“) Butas, v obci Butovec a ze skladu v Praze 10. První výzva k převzetí lihovin byla vydána téměř tři roky před vydáním napadeného rozhodnutí. Žalovaný zdůraznil, že k uvolnění lihovin došlo z důvodu zániku práva státu vyměřit z nich spotřební daň z lihu. V předchozích řízeních správní orgány neřešily otázku značení těchto lihovin. Skutečnost, že na lihoviny je třeba nahlížet jako na zdaněné, proto ještě neznamená, že se na ně nevztahuje právní úprava značení lihu obsažená v zákoně č. 307/2013 Sb., o povinném značení lihu, ve znění zákona č. 183/2017 Sb. (dále jen „zákon o povinném značení lihu“). V souladu s § 15 zákona o povinném značení lihu je třeba dané lihoviny považovat za neznačený lih, se kterým je na území České republiky zakázáno nakládat. Proto nelze lihoviny uložené ve skladech bez dalšího naložit a převézt na určené místo jejich uskladnění, neboť trpí právní vadou (část lihovin není značena kontrolní páskou, část není

ve spotřebitelském balení). Za tohoto stavu celní úřad navrhl žalobkyni postup pro převzetí lihovin, a to povolením opětovného uvedení zajištěného lihu do režimu podmíněného osvobození od daně s tím, že by žalobkyně líh prodala nebo jinak převedla provozovateli daňového skladu, kterému celní úřad povolí přepracování zajištěného lihu v daňovém skladu, aby bylo zaručeno, že na trh nebude uváděn líh neznámého původu. Celní úřad akceptoval i žalobkyní navrhovaný postup vývozu neznačeného lihu do zahraničí s tím, že by byl zajištěn doprovod zboží na hranice, aby bylo zaručeno, že zboží nebude uvedeno do volného daňového oběhu v České republice. Žalobkyně však takový postup odmítla.

14. Žalovaný akceptuje, že žalobkyně odmítá převést vlastnické právo k vybraným výrobkům na provozovatele daňového skladu. Žalovaný opakovaně žalobkyni ubezpečil, že podmínkou opětovného uvedení zboží do režimu podmíněného osvobození od daně není změna vlastnického práva k neznačenému lihu, ale právě umístění do daňového skladu, což připouští i žalobkyně, argumentuje však zvýšenými náklady, které by šly k její tíži. Takový argument však dle žalovaného není v dané věci namístě. Neznačený líh je komoditou přísně regulovanou zákonem a její pohyb ve volném daňovém oběhu či skladování v režimu volného daňového oběhu nejsou přípustné. Zcela jasný účel současné právní úpravy nelze podle žalovaného podřizovat individuálním ekonomickým zájmům žalobkyně. Vydáním lihovin bez záruky, že budou směřovat do daňového skladu, případně budou pod celním dohledem vyvezeny do zahraničí, by ze strany žalobkyně, ale i celního úřadu došlo k porušení zákona o povinném značení lihu.

Splnění procesních podmínek a rozsah soudního přezkumu

15. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, po vyčerpání řádných opravných prostředků a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Jde tedy o žalobu věcně projednatelnou.
16. Soud vycházel při přezkumu žalobou napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), přičemž napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.). Shledal přitom vady, k nimž by byl povinen přihlídnout i bez námitek.
17. Soud rozhodl ve věci samé bez jednání, neboť postupoval podle § 76 odst. 1 s. ř. s.

Zjištění vycházející z obsahu správního spisu

18. Z obsahu správního spisu soud zjistil následující skutečnosti relevantní pro rozhodnutí věci.
19. Celní úřad v návaznosti na zrušující rozsudek NSS rozhodnutím ze dne 27. 8. 2015 zrušil původní rozhodnutí o propadnutí vybraných výrobků ze dne 18. 11. 2009 a zároveň rozhodl o jejich vrácení (rozhodnutí bylo žalobkyni doručeno dne 2. 10. 2015). Protože si žalobkyně vybrané výrobky nevyzvedla, vyzval ji celní úřad výzvou ze dne 1. 2. 2016 k převzetí zboží uvedeného ve výroku rozhodnutí ze dne 27. 8. 2015¹ ve lhůtě 30 dnů ode dne doručení výzvy (tj. od 12. 2. 2016). Současně žalobkyni upozornil, že v případě, kdy vybrané výrobky nebudou vyzvednuty, může rozhodnout o jejich propadnutí ve prospěch

¹ vyjma zboží: 1 lahev tuzemského rumu, obsah 0,5 litru, lihovitost 37,5 %, 3 lahve švestky, obsah 0,5 litru, lihovitost 16 % a 2 lahve griotky, obsah 0,5 litru, lihovitost 25 %, které si dne 2. 10. 2015 převzal likvidátor žalobkyně.

státu. Rozhodnutím ze dne 4. 4. 2016 celní úřad prodloužil na základě žádosti žalobkyně ze dne 3. 3. 2016 lhůtu stanovenou k vyzvednutí zboží o 40 dní počítáno ode dne doručení tohoto rozhodnutí. Žalobkyně v uvedené žádosti kromě prodloužení lhůty žádala též o „poskytnutí vzájemné součinnosti“, tedy vyjádření kompetentních osob celního úřadu k dalšímu postupu v souvislosti s vrácením zboží. Celní úřad s ohledem na „specifičnost případu a nutnost kvalifikovaného posouzení požadavků“ žalobkyně věc dne 7. 3. 2016 postoupil odbornému útvaru (odbor 3 Daňový), který dne 4. 4. 2016 požádal žalovaného o odborné stanovisko.

20. Rozhodnutím ze dne 25. 5. 2016 celní úřad prodloužil lhůtu k vyzvednutí zboží o 30 dní počítáno ode dne podání informace o dalším postupu odborem 3 celního úřadu. Téhož dne celní úřad obdržel odpověď na žádost o stanovisko, v níž žalovaný uvedl, že žalobkyně není osobou povinnou značit líh registrovanou podle zákona o povinném značení lihu, tento líh proto nemůže být doznačen kontrolní páskou. Jestliže by byl zajištěný líh vydán jeho majiteli, musel by jej celní úřad opět zajistit, neboť by se jednalo o neznačený líh. Žalovaný doporučil vzniklou výjimečnou situaci řešit povolením opětovného uvedení zajištěného lihu do režimu podmíněného osvobození od daně, kdy by majitel zajištěný líh prodal nebo jinak převedl provozovateli daňového skladu, kterému celní úřad povolí přepracování zajištěného lihu tak, aby bylo zaručeno, že výsledně na trh nebude uváděn líh neznámého původu. Na základě tohoto stanoviska zaslal celní úřad dne 13. 6. 2016 odpověď na žádost o poskytnutí vzájemné součinnosti shodného obsahu. Dne 24. 6. 2016 proběhlo v sídle celního řadu jednání mezi žalobkyní, celním úřadem a Státní zemědělskou a potravinářskou inspekcí (SZPI) za účelem koordinace dalšího postupu při vrácení zajištěného neznačeného lihu. Žalobkyně během jednání poukázala na závěry zrušujícího rozsudku NSS a zdůraznila, že ze zajištěných vybraných výrobků již nelze doměřit daň z důvodu prekluze. Podotkla, že v době zajištění vybraných výrobků neexistovala kolková povinnost (značení lihu kontrolní páskou) a až legislativním vývojem se vybrané zajištěné výrobky stávají opakovaně nezpeněžitelné. Zástupci SZPI uvedli, že v případě opětovného uvedení lihovin na trh, by na ně nahlíželi jako na potravinu neznámého původu, kterou je zakázáno uvádět na trh.
21. Dne 12. 7. 2016 žalobkyně opětovně požádala o prodloužení lhůty k převzetí zajištěného zboží stanovené v rozhodnutí ze dne 25. 5. 2016. Celní úřad o této žádosti nerozhodl do 30 dnů, uplatnila se tedy fikce souhlasu s prodloužením lhůty o požadovaných 90 dnů. Výzvou ze dne 12. 12. 2016 celní úřad žalobkyni opětovně vyzval k převzetí zajištěného zboží. Ve výzvě shrnul dosavadní průběh řízení a uzavřel, že žalobkyni poskytl veškerou požadovanou součinnost a rovněž dostatečnou dobu (více než 15 měsíců) k převzetí zboží, i přesto nebyly vybrané výrobky dosud vyzvednuty a jsou stále uskladněny ve skladu SSHR Butas, Butoves. Opakovaně též žalobkyni poučil, že v případě nevyzvednutí ve stanovené lhůtě propadne zboží státu. Žalobkyně na tuto výzvu reagovala podáním ze dne 17. 1. 2017, v němž požádala o prodloužení lhůty k převzetí zajištěných výrobků a současně o odstranění tvrdosti zákona a použití přiměřeného úředního postupu proti žalobkyni, a to s ohledem na složitost celé záležitosti. Podle žalobkyně celní úřad nerespektuje zrušující rozsudek NSS, pouze opakovaně žádá žalobkyni o převzetí zajištěného zboží, ačkoli je po vzájemných jednáních jisté, že žalobkyně výzvy k převzetí zajištěných výrobků nemůže splnit, aniž by porušila zákon. Žalobkyně opakovaně celní úřad požádala, aby se vyjádřil k okolnostem a možnosti zajištěné výrobky převzít tak, aby žalobkyně mohla vykonávat vlastnické právo bez omezení a po právu. Rozhodnutím ze

dne 8. 2. 2017 celní úřad lhůtu prodloužil o 60 dnů, počítáno ode dne doručení tohoto rozhodnutí.

22. Dne 18. 4. 2017 žalobkyně celnímu úřadu sdělila, že zboží popsané v tomto sdělení bude prodáno zahraničnímu zájemci mimo EU.
23. Výzvou ze dne 29. 8. 2018 celní úřad žalobkyni opakovaně vyzval k vystěhování zboží ve lhůtě 2 měsíců ode dne obdržení této výzvy. V reakci na tuto výzvu zaslala žalobkyně celnímu úřadu dne 13. 11. 2018 podání, v němž uvedla, že si je (s ohledem na genezi celé kauzy) vědoma toho, že „má jistý mandát“ k převzetí a vystěhování uvedených zásob, ovšem její vlastnické právo, konkrétně řečeno fyzická držba zásob, je omezeno, a to především s ohledem na postupný vývoj legislativy. Zásoby nelze fakticky naložit na nákladní automobil a převézt na určené místo, aniž by byly ihned zajištěny celní správou kvůli jejich právní vadě (absenci značení). Celní úřad výzvou žalobkyni nabádá k jednání, které by podmiňovalo porušení zákona a hraničilo s neoprávněným nakládáním s neznačeným lihem. Dostane-li žalobkyně záruky a vyjádření, že zboží může převézt na jiné místo v režimu „volného zboží“, pak takový převoz zboží provede. Žalobkyně současně celní úřad požádala o vystavení „záruky“, která jí poskytne „volné vlastnické právo bez omezení“.
24. K tomuto požadavku celní úřad ve sdělení ze dne 30. 11. 2018 uvedl, že žalobkyni již několikrát sdělil, jakým způsobem lze uvedený případ vzhledem k jeho výjimečnosti řešit, a to povolením opětovného uvedení zajištěného lihu do režimu podmíněného osvobození od daně s tím, že by žalobkyně líh prodala nebo jinak převedla provozovateli daňového skladu, kterému celní úřad povolí přepracování zajištěného lihu, aby bylo zaručeno, že na trh nebude uváděn líh neznámého původu. Celní úřad výzvou v žádném případě žalobkyni formálně nevyzýval k právnímu jednání, které by podmiňovalo porušení zákona a hraničilo s neoprávněným nakládáním s neznačeným lihem. Volný pohyb zboží, jak ho požaduje žalobkyně, není vzhledem k okolnostem případu možný, neboť by došlo k obcházení zákona jak ze strany celního úřadu, tak ze strany žalobkyně.
25. Oznámením ze dne 19. 2. 2019 celní úřad oznámil žalobkyni zahájení řízení o propadnutí zboží ve prospěch státu podle § 84 odst. 1 daňového řádu. Konstatoval, že vlastník uvolněných vybraných výrobků je celnímu úřadu sice znám, ale ani přes výzvy k převzetí a následné prodlužování lhůt o více než 3 roky od vydání rozhodnutí o uvolnění si je nevyzvedl. Nedošlo tak k poskytnutí požadované součinnosti. V takovém případě musí celní úřad nějak s věcmi naložit, a rozhodne tedy o jejich propadnutí ve prospěch státu.
26. Rozhodnutím ze dne 29. 3. 2019 celní úřad rozhodl o propadnutí zboží ve prospěch státu. V odůvodnění rozhodnutí zopakoval dosavadní průběh jednání s žalobkyní od vydání rozhodnutí o vrácení vybraných výrobků. Dne 26. 4. 2019 podala žalobkyně proti rozhodnutí celního úřadu blanketní odvolání, které doplnila dne 10. 6. 2019.
27. Dne 3. 6. 2019 pak žalobkyně celnímu úřadu zaslala podání, v němž jej vyzvala k vydání vybraných výrobků a o **sdělení termínu, kdy bude možné označené zboží odvézt**. Odvezení zboží ze skladů není podle žalobkyně neoprávněným nakládáním s neoznačeným lihem – jde o výkon vlastnického práva k zajištěnému zboží, nikoliv o uvádění zboží na trh. Žalobkyně dále uvedla, že si je dobře vědoma toho, že pokud bude zboží někdy v budoucnu uvedeno na trh, musí být nezbytně splněny všechny zákonné podmínky, a to zejména jasné označení původu lihu, který bude splňovat hygienické a potravinářské normy. Dále pak zboží bude muset být označeno kolky. Na toto podání

celní úřad reagoval sdělením ze dne 13. 6. 2019, v němž uvedl, že bude postoupeno odvolacímu orgánu. Doplnil, že teze žalobkyně, podle které odvezení zboží ze skladů není neoprávněným nakládáním s neoznačeným lihem, není správná. Jelikož jde o neoznačený líc, musí být dodržen postup, který celní úřad žalobkyni již několikrát sdělil a který je jediný možný. Celní úřad zopakoval, že případ lze řešit pouze povolením opětovného uvedení zajištěného lihu do režimu podmíněného osvobození od daně za podmínky, že majitel zajištěný líc prodal nebo jinak převedl provozovateli daňového skladu, kterému správce daně povolí přepracování zajištěného lihu tak, aby bylo zaručeno, že výsledně na trh nebude uváděn líc neznámého původu ve smyslu § 13 odst. 2 zákona o lihu. Pakliže žalobkyně sdělí celnímu úřadu kam, tj. do jakého daňového skladu a k jakému daňovému subjektu hodlá zboží dopravit v režimu podmíněného osvobození od daně a tyto skutečnosti doloží patřičnými doklady, **nic nebude bránit tomu, aby byl ve vzájemné součinnosti s celním úřadem dohodnut přesný termín k vyzvednutí zboží** a následně i jeho převoz pod celním dohledem do určeného skladu. Celní úřad by rovněž akceptoval i žalobkyni navržený postup vývozu neoznačeného lihu do zahraničí, při němž by zajistil „doprovod“ na hranici, aby bylo zajištěno, že zboží nebude uvedeno do volného daňového oběhu v ČR.

28. Napadeným rozhodnutím žalovaný změnil výrok rozhodnutí celního úřadu tak, že doplnil podrobnou identifikaci vybraných výrobků, o jejichž propadnutí bylo rozhodnuto. Žalovaný konstatoval, že současná právní úprava neumožňuje uskladnit neoznačený líc jinak než v daňovém skladu. Vzhledem k tomu, že žalobkyně není provozovatelem daňového skladu, navrhly jí správní orgány postup, který by jí umožnil odvézt skladovaný líc. Žalobkyni bylo opakovaně sděleno, že případ lze řešit pouze povolením opětovného uvedení zajištěného lihu do režimu podmíněného osvobození od daně, s tím, že by žalobkyně líc prodala nebo jinak převedla provozovateli daňového skladu, kterému celní úřad povolí přepracování zajištěného lihu v jeho daňovém skladu, aby bylo zaručeno, že na trh nebude uváděn líc neznámého původu ve smyslu § 13 odst. 2 zákona č. 61/1997 Sb., o lihu, ve znění zákona č. 183/2017 Sb. (dále jen „zákon o lihu“). Žalobkyně se mýlí v tom, že pro umístění zboží do daňového skladu je třeba převod vlastnického práva na provozovatele daňového skladu. Podmínkou pro uvedení do režimu podmíněného osvobození od daně totiž není změna vlastnického práva k neoznačenému lihu, ale právě umístění do daňového skladu. Provozovatel daňového skladu může značit líc, vůči kterému je ve smyslu zákona o povinném značení lihu, osobou povinnou, aniž by byl jeho vlastníkem (za splnění dalších podmínek). Žalobkyni tak nikdo nenutí, aby líc prodala. V projednávané věci není pochyb o tom, že skladovaný líc je třeba považovat za neoznačený. S takovým lihem je podle § 15 zákona o povinném značení lihu zakázáno nakládat. Neoznačený líc je komoditou přísně regulovanou, jejíž pohyb ve volném daňovém oběhu či případné skladování v režimu volného daňového oběhu není přípustné.

Posouzení žalobních bodů

29. Podle § 6 zákona o povinném značení lihu se nakládáním s lihem pro účely tohoto zákona rozumí výroba, zpracování, prodej nebo jiný převod, přeprava, doprava, skladování, převzetí, užití, držení, dovoz nebo vývoz lihu.

30. Podle § 10 odst. 1 zákona o povinném značení lihu musí být vyrobený nebo dovezený líh ve spotřebitelském balení nejpozději v okamžiku jeho uvedení do volného daňového oběhu označen kontrolní páskou. Podle § 10 odst. 4 téhož zákona lze líh značit pouze na místě, které je a) uvedeno v rozhodnutí o registraci osoby povinné značit líh jako místo značení lihu, b) vybaveno sledovacím zařízením v rozsahu a způsobem uvedeným v rozhodnutí o registraci osoby povinné značit líh. Podle § 10 odst. 5 zákona o povinném značení lihu se volným daňovým oběhem pro účely tohoto zákona rozumí volný daňový oběh podle zákona o spotřebních daních.
31. Podle § 11 písm. a) a b) zákona o povinném značení lihu se povinnost značit líh nevztahuje na líh, který je a) osvobozen od spotřební daně nebo který je v režimu podmíněného osvobození od spotřební daně, b) umístěn před jeho značením v daňovém skladu podle zákona o spotřebních daních nebo v jiných prostorách, které jsou v rozhodnutí o registraci uvedeny jako místo značení lihu.
32. Podle § 15 odst. 1 písm. a) zákona o povinném značení lihu je zakázáno nakládat s neznačeným lihem. Podle § 15 odst. 2 písm. a) téhož zákona se neznačeným lihem pro účely tohoto zákona rozumí líh, na nějž se vztahuje povinnost značit líh a který je neznačený kontrolní páskou.
33. Podle § 42c odst. 1 písm. a) zákona o spotřebních daních (ve znění účinném do 31. 12. 2015) rozhodne správce daně o uvolnění zajištěných vybraných výrobků, pokud se prokáže, že s nimi nebylo nakládáno způsoby uvedenými v § 42 odst. 1 nebo 2. Podle § 42c odst. 3 téhož zákona se uvolněné vybrané výrobky nebo dopravní prostředek **bez zbytečného odkladu vrátí** osobě, u níž byly vybrané výrobky zjištěny. Nelze-li vybrané výrobky nebo dopravní prostředek této osobě vrátit, vrátí se vlastníkovi. Správce daně, který rozhodl o uvolnění zajištěných vybraných výrobků nebo dopravního prostředku, sepíše o jejich vrácení protokol.
34. Podle § 84 odst. 1 daňového řádu může správce daně rozhodnout o propadnutí zapůjčené nebo zajištěné věci ve prospěch státu, pokud je nelze vrátit jejich vlastníkovi nebo osobě, která je zapůjčila, nebo od které byly v rámci zajištění převzaty, protože není známa nebo **si věci nevyzvedla, a to ani na výzvu správce daně**, nebo pokud jde o věci, jejichž prodej je zakázán, nebo které nejsou bez povolení obchodovatelné; včas podané odvolání proti tomuto rozhodnutí má odkladný účinek.
35. Předmětem nynějšího řízení je rozhodnutí celního úřadu, kterým došlo k propadnutí věci na základě posledně citovaného ustanovení daňového řádu. Úkolem soudu je tak posoudit, zda byly naplněny podmínky předpokládané daným ustanovením. Soud zdůrazňuje, že v nynější věci nejde o řízení o zabránění, resp. propadnutí neznačeného lihu podle § 65 a násled. zákona o povinném značení lihu, ani o sankční řízení vedené pro porušení povinností stanovených tímto zákonem (tedy o řízení o přestupku na úseku značení lihu podle § 61 zákona o povinném značení lihu).
36. Mezi účastníky řízení není sporu o tom, že v reakci na zrušující rozsudek NSS rozhodl celní úřad dne 27. 8. 2015 o zrušení rozhodnutí o propadnutí výrobků a o jejich vrácení žalobkyni. Spor není ani o tom, že žalobkyně si ani přes opakované výzvy celního úřadu (srov. rekapitulace průběhu správního řízení shora) uvolněné vybrané výrobky nevyzvedla. Nelze nicméně pominout, že žalobkyně činila faktické kroky k tomu, aby k vyzvednutí vybraných výrobků došlo. Žalobkyně totiž (byť až v průběhu odvolacího řízení) požádala celní úřad o sdělení konkrétního termínu, kdy si může zajištěné vybrané výrobky

vyzvednout. Celní úřad však vyzvednutí zajištěných vybraných výrobků podmínil tím, že žalobkyně musí před jejich vyzvednutím sdělit, do kterého daňového skladu a kterému daňovému subjektu zboží přepraví. Následně pak bude moci být dohodnut termín vyzvednutí vybraných výrobků (srov. sdělení ze dne 13. 6. 2019). V dané věci tedy nelze ustát na obecném konstatování, že žalobkyně byla k převzetí zajištěných věcí vyzvána a ani po opakovaných výzvách si je nevyzvedla, což by obecně postačovalo pro naplnění podmínek pro aplikaci § 84 odst. 1 daňového řádu. Je totiž podstatné, že žalobkyně hodlala uvolněné vybrané výrobky vyzvednout, to jí však v důsledku postupu celního úřadu bylo znemožněno, resp. celní úřad odmítl žalobkyni sdělit termín pro vyzvednutí, nebudou-li prokázány jím požadované skutečnosti.

37. Účelem rozhodnutí o uvolnění a vrácení zajištěného lihu sice je rychlé obnovení omezení v dispozici se zajištěnými vybranými výrobky, tedy ochrana ústavou chráněného vlastnického práva, které bylo po určitou dobu zásadně omezeno v důsledku jednání správních orgánů. V rámci tohoto postupu tak zpravidla nebude prostor pro posuzování souvisejících právních otázek, včetně té, zda osoba, která má zboží vyzvednout, bude se zbožím dále disponovat v souladu s právními předpisy, ale veškeré kroky celních orgánů budou směřovat k bezodkladnému vydání uvolněných věcí. Posouzení otázek souvisejících s případným nezákonným nakládáním s vyzvednutými věcmi bude zásadně předmětem navazujících (souvisejících) řízení, např. o (opětovném) zajištění či zabrání a propadnutí vybraných výrobků. V nyní projednávaném specifickém případě nicméně nelze celním orgánům vytknout, že se po více než deseti letech nezákonného zadržování (prostřednictvím jejich zajištění a následně propadnutí podle zákona o spotřebních daních) vybraných výrobků ve vlastnictví žalobkyně snažily potenciálním problémům, které by žalobkyni mohly v souvislosti s převzetím uvolněných vybraných výrobků vzniknout, předejít již v rámci neformálního postupu jejich předání, které se ukázalo jako neúspěšné a vyústilo v jejich opětovné propadnutí (tentokrát na základě § 84 odst. 1 daňového řádu).
38. Soud nepochybně, že by přicházel v úvahu i opačný přístup celního úřadu, který by se po uvolnění vybraných výrobků před jejich převzetím nezabýval situací, která může při jejich převzetí vzniknout, nechal by žalobkyni „zcela volně“ (jak se toho ostatně žalobkyně domáhá) vyzvednout uvolněné výrobky a ty následně bez jakéhokoli avíza okamžitě opětovně zajistit a v řízení o zajištění (resp. o následném zabrání a propadnutí) řešit otázky nastolené již v nynějším řízení, tedy jakým způsobem měla žalobkyně správně s uvolněnými vybranými výrobky nakládat a proč. Takový postup by byl teoreticky možný, soud by jej však považoval nejen za přehnaně formalistický, ale též v rozporu se zásadami předvídatelnosti postupu správních orgánů, zásadou součinnosti a hospodárnosti (minimalizace nákladů dotčených osob). Soud by považoval za nesmyslné, aby celní orgány i přes vědomost o právních vadách uvolněných vybraných výrobků rezignovaly na dohledovou činnost vyplývající z právní úpravy regulující nakládání s lihem (zejména ze zákona o povinném značení lihu, ze zákona o lihu, ale též ze zákona o spotřebních daních) a bez dalšího by žalobkyni umožnily vyzvednout její zboží s vědomím, že bude ihned opětovně zajištěno. Soustředily-li se tedy celní orgány již při vydávání uvolněného zboží na otázku, zda bude možno zboží fakticky předat (tedy tak, aby na zboží nevázly právní vady ve smyslu veřejnoprávních omezení), nelze takovému postupu nic vytýkat.
39. Soud pak také poznamenává, že nevydání uvolněných vybraných výrobků podle § 42c odst. 3 zákona o spotřebních daních je faktickým úkonem správního orgánu zasahujícím do veřejných subjektivních práv jejich vlastníka (resp. osoby, které mají být vráceny), proti

kterému by bylo možno bránit se žalobou proti nezákonnému zásahu. S ohledem na zásadu subsidiarity tohoto žalobního typu a vzhledem ke skutkovým okolnostem projednávané věci má však soud za to, že zákonnost takového zásahu bylo možno posoudit v nynějším řízení o žalobě proti rozhodnutí, jehož vydáním byla možnost vyzvednout vybrané výrobky fakticky zkonsumována.

40. Za takových okolností proto přistoupil k posouzení otázky, zda celní úřad postupoval správně, pokud ani přes jednoznačný požadavek žalobkyně převzetí lihu neumožnil. Znamená to tedy, že se soud musel zabývat otázkou, zda celní úřad přezkoumatelně zdůvodnil, proč nemůže uvolněné vybrané výrobky vydat. Soud přitom předesílá, že na odůvodnění rozhodnutí celních orgánů je v tomto ohledu nutno klást přísné nároky, neboť jejich důsledkem je pozbytí vlastnického práva bez náhrady, tedy velmi citelný zásah do ústavně chráněného práva žalobkyně.
41. Rozhodnutí celních orgánů je postaveno na předpokladu, že v případě uvolněného zboží jde o neznačený líh, s nímž lze nakládat pouze v daňovém skladu. Celní orgány však nepředestřely žádnou přezkoumatelnou úvahu, jak dospěly k závěru, že uvolněné vybrané výrobky jsou skutečně neznačeným lihem ve smyslu § 15 odst. 2 písm. a) zákona o povinném značení lihu, nepoukázaly ani na žádná konkrétní ustanovení zákona o povinném značení lihu, která by ve spojení se zjištěnými skutkovými okolnostmi daného případu odůvodňovala jejich závěr, že skutečně jde o neznačený líh. Mezi účastníky řízení sice není sporu o tom, že líh není označen kontrolní páskou, celní orgány se však vůbec nezabývaly otázkou, zda vůbec daný líh podléhá povinnosti značení (srov. § 11 zákona o povinném značení lihu), přičemž žalobkyně v průběhu let konstantně svou povinnost líh značit zpochybňovala. Žalovaný však toliko arbitrárně konstatoval, že není pochyb o tom, že skladovaný líh je třeba považovat za neznačený, aniž by tento závěr jakkoli odůvodnil. Správní orgány ani nijak nereflektovaly žalobkyní opakovaně zdůrazňovanou skutečnost, že právo státu zdanit uvolněné vybrané výrobky již prekludovalo, a nijak se nezabývaly vlivem této skutečnosti na žalobkynin případ. Nelze současně pominout, že odůvodnění rozhodnutí celních orgánů je částečně nesrozumitelné, neboť na jedné straně vytýká žalobkyni porušení povinností na úseku povinného značení lihu – tedy potenciální nakládání s neznačeným lihem (aniž by bylo řádně zdůvodněno, zda vůbec a případně jak k porušení těchto povinností došlo), na jiném místě však konstatuje, že předáním lihu žalobkyni by došlo k neoprávněnému nakládání s lihem neznámého původu ve smyslu § 13 odst. 2 zákona o lihu. Závěr, že by mělo jít o líh neznámého původu, přitom v rozhodnutí celních orgánů není zdůvodněn vůbec. Podle soudu přitom nelze ztotožňovat neznačený líh ve smyslu zákona o povinném značení lihu a líh neznámého původu ve smyslu zákona o lihu.
42. Za takových okolností podle názoru soudu celní úřad nemohl přistoupit k rozhodnutí o propadnutí nevyzvednutých vybraných výrobků, neboť nebylo postaveno najisto, zda podmínky, které celní úřad pro vyzvednutí lihu stanovil, vyplývají z řádně zjištěného skutkového stavu podřazeného pod příslušné právní normy. Vzhledem k tomu, že celní orgány nevyjevily žádné podrobnější úvahy směřující k posouzení této otázky, nemohl se ani soud nyní zabývat správností těchto (dosud nevyřčených) úvah.
43. Soud samozřejmě shora uvedeným nijak nepředjímá, zda uvolněné vybrané výrobky skutečně byly, či nebyly neznačeným lihem a zda by v případě jejich naložení na nákladní automobil po uvolnění ze zajištění bylo možno s nimi zcela volně nakládat, jak tvrdí žalobkyně. Chtěly-li nicméně celní orgány zboží z daných důvodů nadále zadržovat, resp.

žalobkyni nevydat (i přesto, že již rozhodly o jeho uvolnění), musely danou otázku pečlivě a přezkoumatelně vypořádat.

Závěr a rozhodnutí o náhradě nákladů řízení

44. S ohledem na výše uvedené soud rozhodnutí žalovaného podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.), v němž bude vázán shora vysloveným právním názorem (§ 78 odst. 5 s. ř. s.). Podrobně a přezkoumatelně se tedy bude zabývat otázkou, zda jde v případě daných vybraných výrobků skutečně o neznáčený líh, případně o líh neznámého původu, přičemž tyto své úvahy opře o dostatečná skutková zjištění, která podřadí pod příslušné právní normy.
45. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný nebyl v řízení úspěšný, nemá tedy právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšné žalobkyni soud přiznal náhradu nákladů řízení v celkové výši 9 800 Kč. Tato částka sestává ze zaplaceného soudního poplatku za podání žaloby ve výši 3 000 Kč a nákladů na zastoupení advokátem, které tvoří odměna za zastoupení a náhrada hotových výdajů. Výše odměny advokáta za zastupování se stanoví v souladu s § 35 odst. 2 s. ř. s. dle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů. Zástupce žalobkyně provedl v řízení dva účelné úkony právní služby ve smyslu § 11 odst. 1 písm. a) a d) advokátního tarifu, a to převzetí zastoupení a sepsí žaloby. Odměna za jeden úkon právní služby činí dle § 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5 advokátního tarifu 3 100 Kč, celková výše odměny tak činí 6 200 Kč. Vedle odměny přísluší zástupci žalobkyně též náhrada hotových výdajů v paušální výši 300 Kč za každý ze dvou úkonů právní služby dle § 13 odst. 1 a 4 advokátního tarifu, celkem tedy 600 Kč. Náhradu nákladů řízení v celkové výši 9 800 Kč je žalovaný povinen uhradit podle § 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, užitého na základě § 64 s. ř. s., k rukám zástupce žalobkyně, a to ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku (§ 54 odst. 7 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 15. března 2022

Mgr. Jan Čížek, v. r.
předseda senátu